

Entreprenörerna om vindens möjligheter

Vindaffären börjar med ett samtal

För att bygga vindkraft krävs mark. LRFs medlemmar står för hälften av all tillgänglig privat mark i Sverige. Förutsättningarna och medvetenheten om miljö- och klimatfrågorna gör att vi som företagare i de gröna näringarna har ett alldeles särskilt ansvar på vägen mot ett hållbart samhälle.

Sverige är världsledande inom förnybar energi genom bioenergin och vattenkraftens produktion. Vindkraftsutbyggnaden kom dock igång något senare här än i övriga Europa. Men sedan en tid är den i full gång och politikerna är eniga om att vindkraften spelar en betydande roll i framtidens energisystem. Den europeiska utbyggnaden lär oss att ansvar i första hand handlar om hur vindkraft etableras, inte om och varför. Tricket är att förankra planerna väl hos dem som berörs av verken och låta grannarna känna sig delaktiga i projektet.

För alla energiaffärer är lokala och bygger på relationer med människor. I denna skrift har vi samlat sex exempel på entreprenörer med stark tro på vindens möjligheter. De har alla på olika sätt valt att satsa på vindkraft och på skilda vis involverat de närboende i sina satsningar på den förnybara energin.

Den som pratar vind bidrar till en bättre värld, både i det stora och i det lilla. Det är få människor förunnat, men en möjlig verklighet för många företagare i de gröna näringarna.

Ulf Jobacker
Energiexpert LRF

”Vi-känslan är viktig”

Text: Sören Dahl • Foto: Jenny Lindberg/Smålandsbilder

Visingsö i Vättern har under många år haft tillgång till förnybar energi från vindkraft. Intresset för att bygga och äga ett eget verk uppkom på ett oråd 1993.

– Många ville profilera Visingsö som Den gröna ön, säger Sten Malmström som väckte frågan om mer grön el till ön.

– Medlemmarnas intresse för vindbruk är omfattande. Flera har lärt sig en hel del om vindkraft och engagemanget är fortfarande stort. Samarbeta i bygden är viktigt i sådana här projekt och det har förstärkts genom delägarskapet.

Det säger Sten Malmström. På orådet för 16 år sedan såg han till att det bildades en arbetsgrupp som fick i uppgift att ta fram ett underlag för att projektet skulle kunna kasta loss.

Gruppen studerade flera anläggningar på liknande platser. Men den pålitligaste informationen och produktionsstatistiken fick man från de två verk som redan fanns på Visingsö. Medelvinden på 30 meters höjd var cirka 6,5 meter per sekund, enligt faktiskt underlag. Det var fullt godtagbart och föreningen bestämde sig för att gå vidare utan egen vindmätning. För ölandskapets skull valde man emellertid att göra en miljökonsekvensbeskrivning.

– Innan vi ansökte om bygglov för det andra verket skickade vi ut enkät till öborna där de tillfrågades om sin inställning till vindkraft, och om den hade förändrats sedan vi rest vårt första verk, säger Sten Malmström. Alla utom en sommarboende var positiva.

Sten Malmström var projektledare och ansvarade själv för upphandlingen kring bygget av verken, som kunde resas 1994 respektive 1997. För att gynna bygden valde han i första hand lokala entreprenörer. Det visade sig även vara det billigaste alternativet. Idag producerar verken något mindre än väntat men de klarar kalkylen. Dock har föreningen tvin-

gats lägga ned närmare en miljon kronor på reparationer, och väntan på reservdelar är lång.

– Några i styrelsen har gått en kurs för att skaffa sig lite egen kompetens inom vibrationsmätning av växellåda och generator. Förhoppningsvis kan vi förebygga haverier, säger Sten Malmström.

Föreningen har tidigare haft en maskin- och avbrottsförsäkring. Men den var dyr, mycket dyr, och man har istället byggt upp en buffert för att täcka underhållet.

Sten Malmström betonar att det i stort sett ändå har blivit så bra som han föreställde sig på orådet. Så när som på de kullkastade planerna på ett verk till.

– Frågan om ett tredje verk dök upp 2001 men tyvärr fick vi avslag då kommunens landskapsarkitekt satte stopp, säger han.

Avslaget, som var ett faktum när en enda röst vägde över, tog hårt. Planeringen av ett nytt verk hade tagit åtskilliga timmar. Många nya hade önskat bli andelsägare och etablera Visingsö som Den gröna ön, helt självförsörjande på el.

Finns tankar om att göra en ny ansökan?

– Tillsammans med fyra-fem markägare har vi undersökt möjligheterna för nya etableringar även på fastlandet, men överhettningen med höga mark- och kraftverkskostnader har gjort att vi avvaktar.

www.visingso.net/forening/vivind

Vindkraftsverken Vivi och Vivian – namn som ska påminna om vi-känslan och det lyckade samarbetet mellan medlemmarna i den kooperativa föreningen.

Verksfakta Visingsö Vind

Verk: Verk 1 225 kW, verk 2 600 kW.

Produktion: Verk 1 cirka 500 MWh och verk 2 cirka 1 200 MWh per år.

Total investering: 2 323 600 kronor (verk 1) plus 4 427 000 kronor (verk 2). För det första verket utgick ett statsbidrag om 35 procent och man sålde 530 andelar för 2 530 kronor per styck. Det andra verket fick ett statsbidrag om 15 procent och de 1 300 andelarna såldes för vardera 2 894 kronor.

Försäljning: Till Plusenergi i Göteborg. Medlemmar köper egen el och får endast avkastning.

Råd från Sten

- Byt en semesterresa mot andelar i ett vindkraftverk.
- Se det som en långsiktig investering.
- Om du själv ska bygga – ställ ordentliga krav så du får det du vill ha.
- Gör själv så mycket som möjligt av projekteringen, här finns pengar att tjäna.
- Ta råd från oberoende konsulter och andra som har satsat.

Möjligheterna visade sig i lagårdsbranden

Text: Sören Dahl • Foto: Jenny Lindberg/Smålandsbilder

Med en nedbrunnen lagård, en stor grusplan och en höjd på 250 meter över havet hade familjen Karlsson alla förutsättningar för att satsa på vindkraft. – Tänk att tanka sin elbil över natten med egenproducerad el, säger Ingemar Karlsson.

Branden bröt ut plötsligt och spred sig snabbt. Ingenting av lagården gick att rädda. För Ingemar och Helena Karlsson och deras tre vuxna barn på gården Torrarup utanför Tranås blev det ett hårt slag. Men de började snart bygga upp en ny lagård. Den nya byggnaden restes dock på en annan plats och efter en omfattande städaktion återstod en väl tilltagen grusplan utan någon egentlig funktion. Höjdläget och närheten till elnätet gjorde att familjens tankar gick till vindkraft.

– Jag har länge varit intresserad av förnybar energi och när detta tråkiga hände beslutade vi oss ändå för att se möjligheterna, säger Ingemar Karlsson.

Han är redovisningskonsulten, skogsägaren och fritidspolitikern som ständigt klurar på sätt att utveckla landsbygden. Sitt jordbruk och den nya lagården arrenderar han ut.

I juni 2008, sex år efter branden, beställde familjen sitt Windonverk på 10 kW. I maj 2009 togs det i drift. Den närmaste grannen bor hundra meter från verket men är bara i huset på sommaren.

– Hon tyckte det hela var trevligt och spännande. Trots att hennes fastighet ligger så att den kan utsättas för skuggor har hon inte klagat. Men om hon bodde där permanent hade man kanske fått stanna verket på kritiska tider, säger Ingemar Karlsson.

Familjen gjorde aldrig någon vindmätning, kostnaden var alldeles för hög i förhållande till beräknad avkastning.

– Man kan köpa en ny bil för 250 000 kronor utan att göra någon större riskanalys vad gäller det ekonomiska utfallet, så varför inte ett vindkraftverk? säger Ingemar Karlsson.

Små gårdsverk brukar kritiseras för sina barnsjukdomar men Ingemar Karlsson och sonen Johan Karlsson, som underhåller verket, tycker att de få driftsstopp som har inträffat är försumbara.

– Men olika saker kan påverka tekniken, inte minst byig vind vilket man ofta har i skogsbygder, säger Ingemar Karlsson.

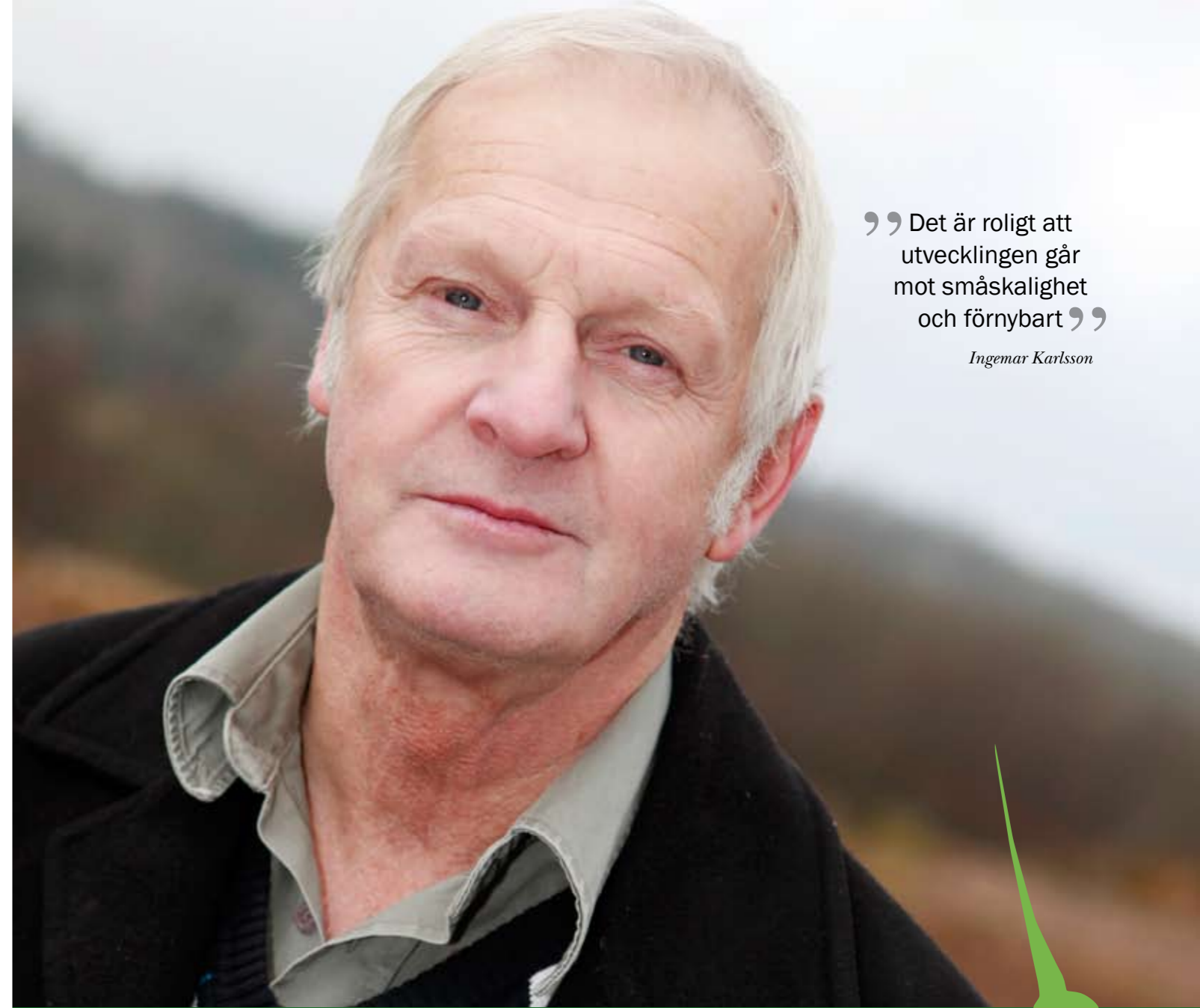
Han och sonen är dock nöjda med gångjärnsfunktionen i fundamentet som gör att verket lätt kan vikas ned vid reparationer.

Verket som snurrar på gårdsplanen så fort det blåser mer än två meter per sekund är inte högre än en flaggstång. Gården förbrukar nästan all el, men ett litet överskott skickas ut på nätet, utan någon ersättning i dagsläget.

– Ett större verk är omöjligt här, det finns för många närboende. Men i framtiden skulle vi vilja byta till ett verk med högre effekt, allt är förberett för det, säger Ingemar Karlsson.

” Det är roligt att utvecklingen går mot småskalighet och förnybart ”

Ingemar Karlsson

Ingemars fem vindtips

- **Ha koll på jordningen.** En förstärkning kostar 5 000–10 000 kronor och skillnaden i pris beror på markförhållandena och vad nätbolaget tar ut för sitt arbete.
- **Studera kraftbolagets priser.** Kraftbolagets kostnader för exempelvis anslutning till elnätet kan skilja sig åt. Ta i förväg reda på vad du ska betala.
- **Billigare utan växellåda.** Överväg att inte ha någon växellåda på verket – då blir försäkringen billigare. Ingemar Karlssons verk ingår i gårdsförsäkringen.
- **Mät tid och effekt.** Installera tid- och effektmätare för att ha koll på produktionen. Ha nära kontakt med nätbolaget och hör dig för bland referenter för att ta reda på vad du kan förvänta dig.
- **Greppa blåsten.** Se till att ha bra kunskaper om vindläget och gör helst en vindmätning.

Verksfakta

Verket: Windon-verket på 10 kW är byggt i egen regi och har en 12 meter hög mast. Beräknad produktion: 25 000 kWh per år. **Total investering:** Cirka 175 000 kronor, exklusive eget arbete.

Första steget mot en jämlik vindbransch

Text: Claes Jacobson • Foto: Carla Karlsson

I Falköping gick tio kvinnor samman och köpte en andel i vindkraftverket Gissevind. Det blev starten för den ekonomiska föreningen Qvinnovindar. – Det är en mansdominerad bransch, kanske beroende på att män generellt har ett större förtroende för teknik och för att männen även traditionellt har tagit de stora investeringsbesluten. Vi vill att fler kvinnor engagerar sig, säger Wanja Wallemyr, grundare och ordförande.

Ungefär en procent av världens tillgångar ägs av kvinnor – ett nedslående faktum som fick Wanja Wallemyr i Falköping att reagera.

– Ska vi kvinnor globalt nå ökad jämlikhet måste vi börja ta för oss och betrakta oss själva som jämlika. Därför ser vi Qvinnovindar som inspiration till något som kan växa och bli stort, säger hon.

Redan på 1980-talet var hennes familj nyfiken på vindkraft och när Wanja Wallemyr blev ordförande för LRF Kvinnor drog hon igång projektet Våga tjäna pengar där hon väckte frågan om vindkraft. Jovisst, intresset fanns. När Wanja Wallemyr i augusti 2007 fick en förfrågan om hon var intresserad av en andel i föreningen Gissevind AB lyckades hon på 14 dagar få ihop de tio medlemmarna till föreningen.

– Vi betalade 27 500 kronor per medlem, totalt 275 000 kronor, för kontantinsatsen – en trettiofjärdedel i verket Gissevind. Resten av investeringen är lånad på verket, säger Wanja Wallemyr.

Qvinnovindar var född.

Flera av medlemmarna är egna företagare och har kompetens från olika områden inom näringslivet.

Wanja Wallemyr är bland annat dressyrdomare och sysslar med hästuppfödning, men idag tar vindkraften allt mer tid. Föreningen är flitigt anlita som föredragshållare och ordnar egna energidagar. Största möjliga fokus ligger på att inspirera andra kvinnor till att investera, och visa att det med små medel är fullt möjligt att engagera sig i förnybar energi.

– Men målet är naturligtvis att vi även ska tjäna en slant så småningom. De första åren amorterar vi av lånen så mycket som möjligt, men samtidigt ökar vår andel i värde, säger Wanja Wallemyr.

Gissevind AB, som representerar såväl företag som privatpersoner med anknytning till närområdet, äger ett halvt av föreningen Eulos Vinds tre vindkraftverk i Skörstorp utanför Falköping. De andra verken ägs av Gästgivaregården, en större markägare som äger vindkraftverket genom företagets enskilda näringsverksamhet, samt föreningen Skörstorp Vind. Tidaholms Vind, en andelsägd, ekonomisk förening, äger vidare 25 procent av Gissevinds tredje verk, och resterande fjärdedel ägs av en privatperson som del i en enskild firma.

Ett nybildat driftbolag sköter driften i vindkraftspaketen. Det förhandlar om elpris och elcertifikat samt står för reparationskostnader. Det överskott som blir över fördelas lika i proportion till var och en andel i parken. Ingen hänsyn tas alltså till hur mycket ett enskilt verk har bidragit med.

Verken togs i drift i januari 2008.

– På det första vindkraftsmötet med medlemmarna i Gissevind kallade de oss för syjuntan. Men det uttalandet har fått komma på skam, säger Wanja Wallemyr.

Idag har hon siktet inställt på ett nytt och större nätverk. Tillsammans med 49 andra kvinnor ska hon bli delägare till ett kvarts vindkraftverk. Nätverkets arbetsnamn är Q2.

– Vi vill fortsätta växa och tittar ständigt på nya satsningar, i första hand vindkraft, men bevakar också utvecklingen på andra områden inom grön energi, säger Wanja Wallemyr.

www.qvinnovindar.se

” Vi vill fortsätta växa och tittar ständigt på nya satsningar, i första hand vindkraft, men bevakar också utvecklingen på andra områden inom grön energi ”

Wanja Wallemyr,
ordförande för Qvinnovindar

Verksfakta Gissevind

Verk: Enercon E-82 på 2 MW.

Produktion: 5 400 MWh per år.

Total investering: 32 miljoner kronor.

Antal delägare: 34 – både privatpersoner, företag och ekonomiska föreningar.

De tre verken som Eulos Vind äger är alla av modellen Enercon E-82. De beräknas sammanlagt producera 16 500 MWh per år.

Försäljning: Elen säljs till Telge Energi.

Varför vindkraft i delägarskap, Wanja?

- Tillsammans blir man starkare.
- Du utvecklas och får en bredare kompetens.
- Med små resurser får du möjlighet att utveckla företagande.
- Du får chans att tjäna pengar.
- Det är roligt.

”Även små kan greppa vindkraft”

Text: Per Sandahl • Foto: Carla Karlsson

Alla måste vara överens om viktiga frågor, ingen storfinansiär kan komma in och styra. Beslutsprocessen är mycket demokratisk. Det är den största fördelen med att satsa på vindkraft via en ekonomisk förening, om du frågar Berndt Bolms från Slättens Vind.

Berndt Bolms vindkraftshistoria började med två bakslag.

– 1993 sökte jag bygglov för ett vindkraftverk på min dåvarande fastighet Uddagården. Det beviljades, men familjeförhållandena ändrades och jag sålde fastigheten, säger Berndt Bolms.

När Berndt Bolms flyttade till sin nuvarande gård i Åsle, på gångavstånd från Uddagården, frågade han sina nya grannar om deras åsikt om vindkraft.

– De var intresserade. Men det visade sig att vindförhållandena inte var de rätta, säger Berndt Bolms. Han är lokförare och lantbrukare med ett 70-tal köttdjur. Intresset för förnybart har funnits med länge.

– Vattenkraft är bra, men det känns avlägset för den lille. Vindkraft kan även små vara med och greppa, säger Berndt Bolms.

När han såg annonsen där nystartade Slättens Vind sökte folk som ville köpa andelar i den ekonomiska föreningen slog han till. Föreningen hade startats 2000 av Ingvar Svantesson, som en reaktion mot att de stora verken köptes av danskar istället för av de boende i bygden samt att få har råd att göra så stora investeringar som ett helt verk innebär.

När 50 personer hade nappat på att bli medlemmar kunde Slättens Vind köpa sitt första verk, Lanna 2. Andelarna såldes för 1 000 kronor styck och idag är 23 000 andelar fördelade på 550 medlemmar, varav de största ägarna har 1 000 andelar. Slättens Vind

äger idag vindkraftverk på Västgötaslätten, Dalboslätten, i Dalarna och i Bohuslän. Erbjudandet om att bli delägare i respektive verk gäller i första hand de närboende och därefter övriga ägare i Slättens Vind. Bli det därefter några andelar över erbjuds allmänheten att köpa.

Idag har Berndt Bolms tillsammans med familjen ett par hundra andelar i Slättens Vind och han sitter som suppleant i styrelsen. Men önskan om ett vindkraftsengagemang i Åsle fanns kvar. Berndt Bolms satsade på en kort distansutbildning i vindkraftsteknik och bildade tillsammans med grannarna Åsle Vind. Idag är de 14 delägare med aktieäggande i vindkraftverk i två större vindkraftsparker, den närliggande Skörstorps vindpark samt Mungserödsparken i Bohuslän. Båda parkerna har flera delägare och verk som drivs via gemensamma driftbolag. Berndt Bolms har stort ansvar för försäljning av elen i båda bolagen. För att lyckas sälja när priset är högt krävs bra koll på marknaden och Nordpool.

– Idag har båda parkerna terminsavtal med Telge Energi. De vill ha mycket el från vindkraft och betalar därför lite extra, säger Berndt Bolms.

www.slattensvind.nu

Verksfakta

Verk: Både Enercon och Vestas, 600 kW-2 MW.

Produktion: 24 000 000 kWh.

Total investering: 14 950 000 kronor.

Försäljning: Säljer till Telge Kraft, Östkraft, Dalakraft och Plusenergi.

”Vattenkraft är bra, men det känns avlägset för den lille. Vindkraft kan även små vara med och greppa”

Berndt Bolms

Pionjärer på egen vindkraft

Text: Anette Hohner • Foto: Ester Sorri

Att alltid kunna se möjligheter är få förunnat. Men några som kan är mjölkproducenterna Veronica och Lennart Svensén. När elpriset steg valde de att producera egen el och blev pionjärer på småskalig vindkraft.

Paret Svensén på Nöbble gård norr om Kalmar har egentligen lämnat vindkraftsprojektet bakom sig. Det sköter sig självt. Men med ett knappt hörbart "svisch" blir de ändå påmind om dess existens på en närbelägen kulle.

Det har gått fem år sedan familjen Svensén började fundera på eget vindkraftverk som alternativ till skenande elpriser. Tillsammans med Lennarts föräldrar och bror – parterna äger 25 procent var av gården – påbörjades en tre år lång process för att bygga vindkraftverk.

– Tillståndsprocessen tog väldigt lång tid. Vi var bland de första som sökte tillstånd. Idag går det båda fortare och lättare då ansökan bara behöver skickas till en instans. Nu finns det också mer hjälp att få, bland annat via LRF och kommunens vindbruksplan, säger Veronica Svensén.

De förstod tidigt att de måste komma överens med grannarna. Men de planerade inte att erbjuda delägarskap.

– Nej, vi hade ingen sådan tanke. Men att dela på investeringen är dock ett alternativ för många som vill satsa på vindkraft, säger Veronica Svensén. När kommunen skulle skicka ut bygglov var Lennart Svensén runt och pratade med dem som bodde nära.

– På så sätt blev de inte avigt inställda när brevet kom. I stället mottogs det ganska positivt då de kände sig delaktiga och var insatta i konsekvenserna, säger han.

Ingen har heller klagat efteråt. Vid planeringen var Veronica och Lennart noga med ingen skugga skulle

falla på grannhusen då snurrande solskuggor inomhus ofta upplevs som mer störande än ljudet.

Idag kan Svenséns konstatera att kalkylen håller. Tryggheten i att ha flera ben att stå på och därmed fördela riskerna är jämte den ekonomiska vinningen den stora behållningen med verket, påpekar Veronica Svensén.

– Det är också roligt att det är en sådan konkret miljöinsats, säger hon.

Det har dock blåst lite mindre än förväntat. Samtidigt har elpriset stigit betydligt mer än kalkylerat. Verket producerar 14 gånger mer el än gårdens behov, vilket motsvarar förbrukningen till cirka 100 villor. Familjen säljer all el till E.on, därefter köper de tillbaka gårdens förbrukning. Elkostnaderna har inte minskat, men intäkterna i affärsområdet vindkraft har ökat.

– Verket kräver ingen insats alls idag, mer än att vi ser till att vägen upp till det är plogad under vintern. Servicebolaget ser direkt om något fel uppstår och kommer utan anmälan vid allvarliga fel, säger Veronica Svensén.

– Enda gångerna jag har behövt ta mig bort till vindkraftsverket är vid studiebesök och på nyårsafton, då jag läser av elmätaren, säger Lennart Svensén.

Något mer vindkraftsbygge blir det dock inte.

– Men vi kan hyra ut mark till någon annan som vill sätta upp verk på våra ägor.

Vi tror på energisatsningar och har börjat intressera oss för biogas. Lennart har gått med i en biogasgrupp och vi ser över satsningarna i norra Kalmar kommun, säger Veronica Svensén.

” Självt vill jag lägga fokus på det jag kan påverka, som elkostnaderna ”

Lennart Svensén

Verksfakta

Verk: Enercon E-480, 800 kW.

Total investering: 1 miljon euro.

Produktion: 1,5 miljoner kWh.

Försäljning: All el säljs till E.on.

”De ville att jag skulle skjuta på verket 14 kilometer, men så stor gård har inte jag”

Kerstin Andersson-Carlsson

Den 22:a februari 2009 restes Kerstin Andersson-Carlssons nya verk.

Varför vindkraft, Kerstin?

- Projekteringen har gett mig nya kunskaper och erfarenheter, och kontakt med många entusiaster, inte minst med stolta och nöjda vindkraftsverk-sägare.
- Spannmålsgården Asmundtorp har fått ytterligare ett ekonomiskt ben att stå på – som kräver en marginell arbetsinsats.
- Samhället får en liten hjälp på vägen mot EUs miljömål för andelen vindel.
- Produktionsfaktorn – vinden – är gratis och slutprodukten är miljövänlig, efterfrågad och hållbar.
- Sammanfattningsvis: Vindbruket är en insats för mig, företaget, gården, samhället och framtiden.

Kalkyl för Asmundtorps 800kW-verk

Beräknad årlig förtjänst: 1,8 miljoner kWh x 78 öre = cirka 1,4 miljoner kronor.

Förväntad förtjänst 2009: 1,3 miljoner kWh x 78 öre = cirka 1 miljon kronor.

Verksfakta

Verk: Ett Enercon E53, 800 kW.

Produktion: 1,8 miljoner kWh.

Investering: 11,7 miljoner kronor.

Försäljning: All el säljs till Din el, som Kerstin Andersson-Carlsson sedan köper tillbaka sin egen förbrukning från.

”För mig, företaget, gården, samhället och framtiden”

Text: Johanna Eén • Foto: Kent Eng

Köp ett hus i Spanien, sa vännerna till Kerstin Andersson-Carlsson. Men istället satsade 69-åringen kapitalet på vindkraft – och byggde själv verket som är av modell något större. Intäkten? Närmare en och en halv miljon kronor om året om det blåser skapligt.

När 20 kW-verket restes på Asmundtorp sommaren 1992 blev Kerstin Andersson-Carlsson och maken Olle pionjärer på vindkraft i Vänersborgs kommun. Produktionen räckte bra för att täcka behovet på den 85 hektar stora spannmålsgården med tillhörande skog. Makarnas intresse för vindkraft tog avstamp i en stark känsla för ekonomi och förnybart. Men när sonen Bo ett par år efter bygget dog i leukemi kändes investeringen i strålningsfri energi än mer rätt.

Det var efter makens bortgång för sju år sedan som Kerstin Andersson-Carlsson bestämde sig för att satsa fullt ut på vindkraften och uppgradera till 800 kW. Spannmålsodlingen var utarrenderad och ekonomibyggnaderna uthyrda. Själv arbetade hon ännu som lärare på sjuksköterskeutbildningen och det fanns gott om plats på ägorna.

– Jag ville väl hitta en ny mening med mitt liv. När det käraste man har går bort söker man någon form av ersättning, även om det egentligen inte finns någon, säger Kerstin Andersson-Carlsson.

Den 17 juli 2003 lämnade hon in bygglovsansökan. Den 22 februari 2009 stod verket på plats, 487 meter från den enda granne som tog strid mot bygget.

– Allt som kunde hända hände, säger Kerstin Andersson-Carlsson.

Hon åkte runt till alla som bodde inom en kilometers avstånd.

– Nästan alla vill bli delägare. Men jag vill se att det går bra först. Det kan bli trassel med andelar och produktionen bör nog vara större för att det ska bära sig. En familj i trakten fick dock köpa det gamla verket.

Men en granne satte hårt motstånd mot vindkraftplanerna. Efter tre år var tvisten om ett större verk

på Asmundtorp uppe i miljödömsstolen. Då uppdagades det att miljönämnden aldrig hade diariefört bygglovsansökan – och fallet rasade tillbaka till ruta ett. Men länsrätten stod denna gång på Kerstin Andersson-Carlssons sida och grannen gav upp. Då protesterade försvarsanläggningen i närområdet. Verket riskerade att hindra luftfarten.

– De ville att jag skulle skjuta på verket 14 kilometer, men så stor gård har inte jag.

Det blev en kompromiss: Verket fick resas på den planerade platsen, men det kapades med 13 meter och landade på 87 meter.

– Det gör att jag går miste om 200 000 kWh. Då jag får 78 öre per kWh handlar det om 150 000 i förlorad intäkt, säger Kerstin Andersson-Carlsson.

En betydande summa när man vill att investeringen ska vara verkligt lönsam.

Den som köper ett verk via ett projekteringsföretag får hjälp med allt pappersarbete, alla samtal och uträkningar. Men Kerstin Andersson-Carlsson gjorde jobbet själv. I gengäld kom hon undan med 11,7 miljoner kronor istället för 14.

Verket förväntas producera 1,8 miljoner kWh årligen och ge en intäkt på omkring 1,4 miljoner kronor.

– Men det har inte blåst så bra i år. Jag tror att det kommer att landa på 1,4 miljoner kWh, säger Kerstin Andersson-Carlsson.

Hoppet står till en extra blåsig vinter.

Övrig framtid, då?

– Jag skulle kunna göra mycket åt skogen, det får bli nästa projekt. Kanske satsa på pynteträd. Eller energiskog.

Lantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm • 0771-573 573 • www.lrf.se

**LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND**